

Wychodzi co 8. dni,
podczas pory kąpielowej,
począwszy od Maja do koń-
ca Września.

PRZEDPŁATA
na cały sezon kąpielowy wynosi:

w Krynicy . . . 2 złr. 30 ct.
z przesyłką poczt. 2 „ 50 „
za granicą . . . 3 „ — „
Numer pojedynczy w Krynicy
kosztuje 14 cent.

W innych miejscach i zdrojowiskach krajowych 16 ct.

KRYNICA

pismo poświęcone sprawom polskich zdrojowisk
z urzędowymi listami gości kąpielowych.

REDAKTOR I WYDAWCA:

BRONISŁAW BABEL.

Przedpłatę frankowaną

przyjmuje Administracja pisma „Krynica“ w Krynicy, tudzież wszystkie urzęda pocztowe.

W Warszawie, Król. Polskiem i Rosyi, przyjmują przedpłatę wszystkie księgarnie.

INSERATY

przyjmują się za opłatą od miejsca wiersza drobnym drukiem (petit) po 6 cent.

BIURO

Redakcyi i Administracyi jest w Krynicy w „Willi Ułana“.

Kalendarz:

9) Żelona Bisk. — 24) Niedziela 5. po Zielonych Świętach Jana Chrze. — 25) Prospera Bisk. — 26) Jana i Pawła braci m. — 27) Władysława Kr — 28) Leona II. Pap. 29) Piotra i Pawła Ap. 30) Wspomnienie św. Pawła. *Lipiec.*

Sprawozdania Zdrojowisk z r. 1887.

Ciąg dalszy.

Zakład przyrodo-leczniczy „KLEMENSÓWKA“
obok Zakopanego

Gdy genialny Prissnitz na początku naszego stulecia przywołał światu lekarskiemu w pamięć znaną wprawdzie od wieków, lecz w biegu dziejów zapomnianą zimną wodę, jako jeden z najlepszych środków leczniczych, i nauczył swych adeptów odpowiedniego jej zastosowania w najrozmaitszych procedurach wodoleczniczych, zwalczając różnorodne choroby ludzkie, tak ostre, jak przewlekłe z nader pomyślnym skutkiem; poczęły z postępem czasu powstawać na podobieństwo pierwowzoru, na górze Grefenberskiej w austriackim Śląsku, liczne zakłady leczenia zimną wodą (hydropatyczne „Kaltwasseranstalten“), w ościennych krajach środkowej Europy. Lecz już za życia Prissnitsa, nawet bezpośredni jego uczniowie przyszli do przekonania, że używanie samej zimnej wody, jak ją znajdujemy w źródłach i potokach, nietylko nie wystarcza do leczenia chorób, lecz w przeważnej liczbie wypadków wręcz bywa szkodliwym, gdy takowej do pewnego stopnia wedle danych okoliczności, sztucznie nie ogrzejemy; zaprowadzono więc po zakładach hydropatycznych, nawet na Grefenbergu, ogrzewalnie, ażeby w danych wypadkach mógł dowolnie podnieść ciepłotę wody wedle szczególnego wskazania. Pozmieniano też wskutek tego dawniejsze nazwy: Kaltwasseranstalt prawie wszędzie ma ogólniejszy wyraz: „Zakład wodoleczniczy“. Ale i ta nazwa okazała się wkrótce nie całkiem odpowiednią myślącym wodolekarzom, wobec znanego wszystkim faktu, że przy tak zwanym wodoleczeniu, obok zastosowania wody, jako środka leczniczego w różnych stopniach ciepłoty, niemniej ważną odgrywa rolę odpowiednie stanowi chorobowemu pożywienie, czyli t. z. dyeta, następnie zbawienny wpływ świeżego powietrza, światła i ciepła słonecznego, tudzież i metodycznie zastosowany ruch, czyto w postaci przechadzek i niektórych czynności rękodzielniczych, czy leczniczej gimnastyki, mięsienia lub tym podobnych. Otóż stosownie do tak rozszerzonego widnokregu i objętości przedmiotu, dawniejsze zakłady pozmiały, lub też nowo powstające przyjęły nazwę: „Natur-Heilanstalt“, po polsku „Zakład przyrodoleczniczy“, ro-

zumiejąc przez to, że w danym zakładzie *zastosowuje się do leczenia chorób, w miarę potrzeby i wskazania według pewnej metody, najprostsze żywioły i siły otaczającej nas przyrody, jakich i zdrowy ustrój ludzki do utrzymania się przy dobrem zdrowiu potrzebuje.* Z tego też powodu założyciel lecznicy na Klemensówce, woli swój zakład nazywać przyrodoniz tylko wodoleczniczym, jak brzmi tegoż nazwa urzędowa.

Jeżeli już utrzymanie zdrowia w stanie prawidłowym wymaga pewnego porządku i rutyny co do używania odpowiedniej ilości i jakości pokarmów i napojów, korzystania ze zbawiennego wpływu czystego powietrza i światła słonecznego, zastosowania w pewnej mierze ruchu i spoczynku, snu i rozrywki: to tem ściślejsze, ba nieodzowne stają się te wymagania w stanie chorobowym, gdy zdrowy przedtem ustrój ludzki utracił równowagę swych czynności odżywczych z uszczerbkiem swych sił i twórczości, chyląc się do upadku z braku dostatecznej podpory i podźwignięcia. Otóż takim przybytkiem, który nagromadził w sobie najdzielniejsze — aczkolwiek na pozór bardzo proste — środki do poratowania chorych, jest Zakład przyrodoleczniczy na Klemensówce. Założyciel jego, już przed przeszło 30 tu laty odbył swą praktykę wodoleczniczą jako asystent słynnego śp. Th. Hahna „auf der Waid“ w Szwajcaryi, pod wpływem młodzieńczego zapału, w jaki go wprawiła zbawienna skuteczność tej metody leczenia, doświadczona najpierw na własnej swej osobie. Wróciwszy potem do kraju, przez 20 lat pełniąc praktykę zawodową, szukał odpowiedniego miejsca w podgórnym skrawku pięknej ojczyzny naszej na zakład tego rodzaju, jaki posiadał Th. Hahn w Szwajcaryi, z dodatkami zaprowadzonymi przez Arnolda Riklego w Mallnerbrunn nad jeziorem Veldes w górnej Krainie, mianowicie kąpielami parowymi w łożkach i słonecznymi (helioterapią). W uroczym ustroniu w rozkosznej dolinie u północnego stoku majestatycznych Tatr polskich, leży w zaciszu osłonięta rozciąglą grzbietem Gubałówki od ostrych wiatrów północnych, klimatyczna stacja Zakopane. Tu przy bitym gościńcu dworskim, prowadzącym z Zakopanego do przysiółka Kuźnice (Hambry) na kilkunastomorgowej przestrzeni, porośniętej wysokopiennym lasem świerkowym, który wzdłuż przepływa szumiąca górską rzeką „Bystra“, i w którym prócz tego wytryska ze skał kilkanaście źródeł czystej, zimnej wody do picia, założono park spacerowy dla gości kuracyjnych, w którym na wybitniejszych miejscach wznoszą się obecnie budynki za-

kładowe w stylu szwajcarskim. Domy zakładowe zaopatrzone okalającymi galeryami, na których w czasie niepogody mogą goście suchą nogą odbywać obowiązkowe przechadzki po procedurach wodoleczniczych, w dni pogodne zas używać syesty w cieniu, lub podług upodobania wygrzewać się w lekkim ubraniu na słońcu. Pokoje są suche, wesole i przewietrzalne, zaopatrzone w piece i wentylatory, tudzież porządne meble i pościel z materacami, których pacyenci nie potrzebują z sobą przywozić do Zakładu, chyba, że się nie chcą rozłączyć z swą domową pościelą. — Celem możliwego unikania wilgoci, śnieci i drzewnego grzyba w mieszkaniach, na któreto plagi szkodliwe zdrowiu i budynkom, bardzo się uważają inne zakłady wodolecznicze, wprowadzono na Klemensówce zwyczaj praktyczny, zalecany przez wytrawnych praktyków wodolekarzy, że kąpiele i inne procedury wodolecznicze, tylko wyjątkowo odbywają się w mieszkaniach pacjentów, mianowicie w chorobach ostrych, lub też przemijających nasileniach w przebiegu chorób przewłocnych; zwykle zaś wszystkie głównejsze procedury wodolecznicze przeprowadzają się w osobnych łazienkach, gdzie w odgraniczonych oddziałach dla mężczyzn i kobiet, umieszczone i większe wspólne izby kąpielowe, zaopatrzone w potrzebne przybory i osobne komórki dla kąpieli specjalnych. Z łazienkami też stoją w bezpośrednim związku wysoko oparkanione estrady celem odbywania kąpieli słonecznych.

W ubiegłych 8 latach istnienia Zakładu leczniczego na Klemensówce zwiedziło zakład osób 448.

Mianowicie było w roku	1880	osób	35
"	"	"	1881
"	"	"	1882
"	"	"	1883
"	"	"	1884
"	"	"	1885
"	"	"	1886
"	"	"	1887

W przecięciu wypada na każdy rok po 56 osób.
Z tych było przez 8 lat mężczyzn 299=67%
kobiet 142=32%
dzieci 7

Mieszkających w zakładzie osób było 368=80%
Ambulantów dochodzących na kuracyę 90=20%
Hydropatycznie leczyło się osób 304=68%
Na kuracyi klimatycznej tudzież dla towarzystwa pacjentów bawiło osób 144=32%

Z tych odjechało zupełnie uzdrowionych osób 400=90%

co w każdym razie uważać można za wynik bardzo pomyślny i dobrze świadczy o staranności i pieczołowitości dyrekcyi o dobro swych pacjentów.

Na budowę kościoła w Krynicy

od jesieni 1887 roku wpłynęły następujące dary.

- 1) Od Jego Ces. Apost. Mości Najjaśniejszego Cesarza Franciszka Józefa 200 złr.
- 2) „ Jego Ces. Wysokości Arks. Reimera 25 „
- 3) „ JO. Księżnej Radziwiłłowej 25 Rubli pap.
- 4) Od Wydziału krajowego we Lwowie 500 złr.
- 5) „ Dyrekcyi wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie 500 „
- 6) Od p. E. Wasilowskiego 160 „

- 7) „ F. Śliwińskiego 150 „
- 8) Od ks. Kapelana zdrojowego Ign. Dańca 22 „
- 9) Z puszek, a mianowicie:
  - a) przy głównym zdroju 9 złr. 58 ct.
  - b) w gmachu łazienkowym 7 „ 71 „
  - c) w restauracyi „pod Barankiem“ 1 „ 78 „
  - d) na poczcie 1 „ 47 „
  - e) u WP. Babla 52 „
  - f) „ Armułowicza 3 „ 85 „
  - g) „ Dr Skórczewskiego 8 „ 23 „
  - h) u WP. Wasilowskiej 12 „ — „
  - i) w Kasynie 16 „ 35 „
- 10) od ks. Żabeckiego 2 „ — „
- 11) „ WP. Młodeckiej 1 „ — „
- 12) Od wysokiego c. k. Ministerstwa rolnictwa w dwóch ratach rocznych 1888 i 1889

płatne	6.000	„	—
Razem	7.618	złr.	49 ct.
i	25	rubli	pap.

za które dary komitet budowy kościoła najumięższe składa podziękowanie, i o dalsze ofiary uprasza — by rozpoczęte dzieło — na chwałę Bożą w możliwie najkrótszym czasie ukończone być mogło — a do którego ukończenia jeszcze wiele niedostaje.

Komitet budowy kościoła.

W Krynicy dnia 10 czerwca 1888

Za przewodniczącego komitetu

C. k. Zarządca zdrojowy
Zygmunt Sokółowski

Korespondencya z polskich Zdrojowisk.

Szczawnica, dnia 19 czerwca.

(M. S.) Nasza uroczą Szczawnica zaludnia się już powoli, a goście kąpielowi przybywają tu z różnych okolic naszego kraju. Na deptaku głównym znać już życie, i tam też najlepiej odbyć można przegląd przybyłych kuracuszów. Orkiestra zdrojowa pod kierunkiem p. Streita przybyła tu dnia 10 bm. a 11. rano rozpoczęła swe produkcyę, odegrawszy na wstępie modlitwę układu *Maurycyego Siebera*: „Na hasło Twoje, królowo nasza“ — unyślnie dla Szczawnicy napisaną.

Wszystko już funkcjonuje: 3 restauracye pierwszorzędne Oleksego, Biernackiego i w Hotelu Polskim (kuchnia więcej domowa, lecz bardzo smaczna), prócz tego pomniejsze restauracye i garkuchnie dla żydów. Z lekarzy bawią tu już Drowie Sciborowski, Trembecki, Lesław Gluźński, Zaręmba a na Miodziusiu Kołaczkowski.

W dniu 4. bm. odbyła komisya zdrojowa posiedzenie, w którym brali udział pp. starosta z Nowego Targu Orobkiewicz, fizyk Goldhaber, z lekarzy Sciborowski i Gluźński, Zielonka, zarządca zakładu, komisarz z Namiestnictwa Jabłoński i protokolant; uchwalono wiele ulepszeń mających na względzie bezpieczeństwo i wygodę gości. — Fotograf Schubert z Krakowa, korzystając z pięknej pogody pozejmował widoki z różnych stron Szczawnicy i zarazem przypadkowo przechodzących gości.

Gości jak dotąd niestety nie wiele, a mamy tu na myśli inteligencyą, gdyż braci z plemienia Izraela jest podostatkiem; chodzą oni jak i w latach ubiegłych zawsze gromadami, zasiadają najpiękniejsze aleje świerkowe a brudotą swą, pejsami i obrzydliwym swym szwargotaniem niemiecko-

cygańsko-żydowskimi, budzą wstręt, gdyż paskudny ten żargon rozlega się głośno wśród cudzej natury.

W całym zakładzie tak górnym, jak i na Miodziusiu widać czystość i porządek. W górze różnorodność i widok — na Miodziusiu śliczny obszerny park nęci gości do przechadzki i wypoczynku. Kąpiele już otwarte tak w źródle Szymona (żelazne) jak i zwykłej wody w nowych łazienkach. Oglądaliśmy w domu p. dr. Kołaczkowskiego na Miodziusiu wzorowo urządzone dzwonki elektryczne wraz z eleganckim tableau, na którym wyskakują numery drzwi, z których dzwonią. Połączenia urządzał p. Wegemann oficyał telegrafów i elektrotechnik; zarazem urządził i stałą telefoniczną w tymże gmachu.

Dnia 15 czerwca odprawiono tu o godzinie 9 rano żałobne nabożeństwo w kaplicy zakładowej za spokój duszy śp. Władysława hr. Badeniego, który wielkie zasługi położył około drogi krajowej prowadzącej do Szczawnicy, jakoteż i innych dróg. Nabożeństwo odprawił ks. I. Przybyś proboszcz miejscowy. Na nabożeństwie byli obecni urzędnicy zarządu, lekarze, inspektor z namiestnictwa, urzędnicy c. k. poczty i telegrafów oraz i wiele pań.

Krynica, 21 czerwca.

Wprawdzie od kilku dni, przeplata deszczyk jasne dni słoneczne — mimo to jednak „nie możemy się uskarżać w tym roku na niepogodę, jak to było w roku przeszłym. W nocy deszcz, w dzień pięknie, oto charakterystyka obecnej pory roku — u nas przeważa jednak pogoda.

To też temu pięknemu czasowi, sprzyjającemu kuracji, przypisać należy, większy i wcześniejszy napływ gości, niż w roku przeszłym o tej porze. Zamówień na czas późniejszy jest bardzo wiele, tak, iż wielu właścicieli domów, nie może się wiązać zapewnieniami na czas późniejszy. — Jednym słowem, sezon kąpielowy zapowiada się świetnie.

Mieliśmy tu już nawet jedną zabawę, a mianowicie w restauracji hydropatycznej. Bawiono się podobno po hydropatycznemu, t. j. dobrze — bo hydropaci bawią się zawsze dobrze. Robią też oni wycieczki w okolice — uprzyjemniając sobie czas kuracyjny.

Co do wycieczek, n. p. na „Kopciową“, to musimy tu zrobić uwagę Wydziałowi powiatowemu w Nowym Sączu iż wiodąca tam droga jest w niektórych miejscach bez poręczy, i przeto staje się niebezpieczną przy zjazdach z gór dosyć stromych. Należałoby dać poręczę, gdzie brakuje i to w czasie najkrótszym, aby zabezpieczyć jadących przed możliwym nieszczęściem. Prosimy więc Wydziału powiatowego o jak najprędze zarządzenie temu.

Musimy tu wspomnieć o nowej ozdobie a mianowicie iż nareszcie doczekaliśmy się ubrania obu wodotrysków w „Rosarium“ (obok kiosku muzycznego) jednakiemi wazonami terrakotowymi. Wspominamy o tem, gdyż pozbierane wazoni niejednakowe, jakie były przedtem ustawione na ujęciach wodotrysków, zbyt były rażące i szpeciły tę ładną część Zakładu.

Spodziewamy się wkrótce przybycia teatru lwowskiego jak również urządzenia szeregu zabaw z tańcami, balów „pod Barankiem“ lub „pod trzema różami“ — wreszcie rozmaitych wycieczek — koncertów i t. p. przyjemności życia kąpielowego na których nigdy nie zbywa Krynicy — a które będą wkrótce na porządku dziennym.

W końcu donieść musimy, iż wiele rodzin arystokratycznych, jak również o nazwiskach więcej znanych w kraju, wybiera się do Krynicy na sezon środkowy i ostatni. Wszystko to wskazuje na to, iż sezon będzie świetny.

Z uzdrowisk zagranicznych.

Do Aix les Baines, przybyli cesarstwo brazylijscy, na dłuższy pobyt.—

W Gasteinie próba oświetlenia elektrycznego, wypadła nadzwyczaj dobrze.

W Marienbadzie, ma się rozpocząć budowa nowej kolumnady, według planów architektów Mikscha i Niedzielskiego. Architekt Niedzielski jest tym samym, który wspólnie z architektem Janem Zawiejskim, opracował plany na budujący się dom zdrowia w Krynicy.—

W Rohitsch zamknięto przez władze źródła „Rozalia“ i „Römerbrunn“.

W Baden w Szwajcaryi odsłonięto tymi dniami pomnik dra Minnich, postawiony w tamtejszym parku. Zmarły dr. Minnich położył wielkie zasługi około rozwoju i rozrostu tego miejsca leczniczego. Pomnik odlany jest z brązu.—

Paryż będzie miejscem kąpielowym!... Odkryto tam na wyspie St. Louis źródła siarczane, które chcą eksploatować na wielką skalę, przez założenie tamże zakładu kąpielowego.

W Spa, już się rozpoczęły codzienne koncerty w Jardin d'hiver, a sezon kąpielowy jest już bardzo ożywiony.—

W Baden koło Wiednia, zaprowadzono sieć telefonów, które funkcyonować będą przez cały sezon kąpielowy a prawdopodobnie i w zimie. Zaprowadzono tu 24 stacyj telefonicznych, które połączone są nietylko między sobą, lecz również z wiedeńską siecią hotelową.

W Hyères jeszcze w końcu grudnia zeszłego roku, zauważano wśród gości tego uzdrowiska, coraz częściej pojawiającą się chorobę, której objawy (podniesienie się pulsu i temperatury ciała, ból oczu i kurcze żołądka, a w końcu częściowy paraliż) w niemały kłopot wprawiały lekarzy. Wkrótce liczba chorych wzrosła do 250 osób, a stan ich pogorszał się z dnia na dzień. Jeden z miejscowych lekarzy, Karol Roux, po długim badaniu przyczyny epidemii, odkrył ją wreszcie niedawno w winie fałszowanem sprzedawanem przez zamożnego z okolic Hyeres właściciela ziemskiego, hr. de Villeuve. Analiza wina sprawdziła podejrzenia dr. Roux, poczem hr. Villeneuve uwięziono.

Drobne wiadomości.

P. Herman Loeb, Prezydent c. k. Namiestnictwa we Lwowie, przybył dnia 16 b. m. na dłuższy pobyt do Krynicy.

Księżę Leon Sapieha bawił w Krynicy kilka dni w przeszłym tygodniu, z chorą młodziutką córką Jadwigą sam zaś, powołany gdzieindziej, odjechał na dłuższy czas. Młoda księżniczka Jadwiga, wraz z nauczycielką i służką, zajęła mieszkanie w „Willi białego Orła“.

W Żegiestowie sezon kąpielowy zapowiada się dobrze. Jest tam już kilkadziesiąt osób używających kuracji, a oprócz tego jest dosyć zamówień na mieszkania. Zdaje się więc iż sezon tegoroczny będzie lepszy od przeszlorocznego.

W zakładzie hydropatycznym w Krynicy, jest obecnie większa ilość kuracuszów, niż była o tym czasie w roku przeszłym. Dowodzi to najlepiej iż Zakład ten ciągle się rozwija prawidłowo.

II. Lista gości zdrojowych w KRYNICY, przybyłych od 13 czerwca do 20 czerwca 1888.

L. p.	Imię, nazwisko i godność	Skąd przyływa	Pomieszkanie	Il. osób
146	Babel de Fronsberg Władysława, córka urzędnika	ze Lwowa	pod Kurkiem strzelec.	1
147	Błachut Walenty, pensyonowany urzędnik z żoną	" "	" "	2
148	Dąbska Karolina, córka obywatela	z Bochni	pod Trąbką Nr. 5. 6.	1
149	Schofer Matylda, żona profosa sztabowego z 3 dziećmi, nauczycielką i służącą	z Przemyśla	u Rogozińskiej	6
150	Kuhmarker Sabina, kupcowa z 2 córkami	z Drohobycza	pod Krakowiakiem	3
151	Friedenberg Wolf, zegarmistrz	z Podgórze	" Barankiem	1
152	Buszek Jan, rękodzielnik z czeladnikami	z Muszyny	w Wili Ułana	3
153	Selenfreund Freide, kupcowa	z Gródka	u L. Braunfelda	1
154	Holländer Debora, wyrobница	z Gorlic	" "	1
155	Bergman Mindla "	" "	" "	1
156	End Laura, córka kupca	z Lwowa	" "	1
157	Kenig Chana "	z Sieniawy	" "	1
158	Mankielewicz Julia, żona kupca z córką i siostrzenicą	z Warszawy	pod Akacją	3
159	Spiegel Emil, kupiec	z Wiednia	" 3 różami	1
160	Chlustowa Aleksandra, żona pułkownika z 2 dziećmi i służącą	z Zamościa	" Złotą bramą	4
161	Bielawski Jan, właściciel dóbr z żoną	z Nebrytka	w Willi ułana	2
162	Turski Franciszek, muzykant z żoną i córką	z Tarnowa	pod Koleją	3
163	Haber Beile, żona kupca	z Mielca	" Tygrysem	1
164	Kanner Chaja "	" "	" "	1
165	Platkiewicz Chane Maryem, żona szewca	z Działoszyna (kr. pol.)	pod Łabędziem	1
166	Marder Jtte, uboga	z Tarnopola	" "	1
167	Boniecka Marya, obywatelka z 2 córkami i służącą	z Warszawy	pod Szczerbcem Chrobr.	4
168	Rofatowicz Simche, kupiec ze służącą	z Działoszyna (kr. pol.)	u Sary Braun	2
169	Weinreb Chane, kupcowa	z Burowa	" "	1
170	Rappaport Frume, kupcowa	z Piotrkowa (król. pol.)	" "	1
171	Kaczorowski Henryk, obywatel	z Ciężkowic	pod 3. różami	1
172	Dr. Kaczorowski Bronisław, lekarz z żoną	" "	" "	2
173	Königstein Anna, żona kupca z córką	z Warszawy	" 3 koronami	2
174	Kleiner Berta, żona kupca	z Częstochowy	" "	1
175	Eckstein Gittla, "	z Tarnobrzega	" "	1
176	Joles Sara "	" "	" "	1
177	Stern Chaja, wyrobница	z Leżajska	u Berla Nadla	1
178	Schönberg Taube Ryfka, wyrobница	z Chrzanowa	" "	1
179	Schterch Mariem, "	z Sanoka	" "	1
180	Götzholz Abraham, wyrobnik	z Leżajska	" "	1
181	Romanowiczówna Zofia, nauczycielka	ze Lwowa	w Willi białego orła	1
182	Dr. Merunowicz Józef, lekarz powiat. przy c. k. Namiestnictwie z żoną i synem	" "	pod Akacją	3
183	Gelber Ernestyna, żona kupca z siostrą	" "	" Rybą	2
184	Sumorokowa Aleksandra, żona przysięgłego obrońcy	z Wilna	" "	1
185	Książę Sapieha Leon, właściciel dóbr	z Tarnowa	pod 3. Różami	1
186	Nowacka Jadwiga, żona nadinspektora podatkowego	z Jarosławia	" Góralem	1
187	Głód Agnieszka, żona gospodarza gruntów	ze Szczucina	" Tygrysem	1
188	Schapu Scheindla, żona pacholka akcyzowego	ze Zbaraża	" "	1
189	Zipora Abraham, wyrobnik	z Mielca	" "	1
190	Madeyska Antonina, żona Dyrektora cukrowni z synem	z Kremenczuk	" Trąbką Nr. 11.	2
191	Lander Rachel, kupcowa z 2 córkami	z Tarnopola	" Łososiem	3
192	Szymonowicz Grzegorz, właściciel dóbr	z Tyrnawy (G. Besarab.)	" Wisłą	1
193	Weisbach Alte, kupcowa	ze Stanisławowa	u Leiby Braunfelda	1
194	Heiniz Mottel, "	" "	" "	1
195	Friedman Fany "	" "	" "	1
196	Weinberger Chaskel, kramarz	z Dukli	" "	1
197	Tokarzewska Salomea, żona rządcy dóbr	z Buska	w Łazien. miner. Nr. 11.	1
198	Fedinkowa Marya, żona gr. kat. proboszcza	" Uherska (pow. Stryj.	pod Wisłą	1
199	Kobylecka Marya, żona członka Sądu okrę. z 2 córkami	" Kielc (król. polskie.)	" Pagatem	3
200	Dr. Aschkenasy Zygmunt, lekarz z żoną, siostrą i służącą	" Lwowa	" "	4
201	Trockenheim Felicja, żona kupca	" Warszawy	" "	1
202	Kaitler Mnicha, "	" "	" "	1
203	Raczyńska Aniela, krawcowa z terminatorem	z N. Sącza	pod Potokiem	2
204	Serdowa Antonina, wdowa po lekarzu	ze Lwowa	w Łazienkach Nr. 8.	1
205	Boczkowski Tadeusz, właściciel dóbr z żoną i służącą	z Kielanowic (Galicya)	pod 3. różami	3
206	Rauch Sabina, właścicielka młyna parowego z 3 córkami	z Sokala	pod Trąbką Nr. 7. 8.	4
207	Sternberg Regina, żona kupca z córką i nianką	ze Lwowa	" "	3
208	Wischnowitzer Laura, kupcowa	z Kopyczyniec	pod Łososiem	1
209	Czaczka Golde, kupcowa	z Orochom	" "	1
210	Langnas Marya, "	ze Lwowa	" "	1
211	Gretschel Karol, nadleśniczy z córką i służącą	z Tenczynka	pod Wisłą	3
212	Drapella Teodor, " z żoną i córką	z Rzyk (pow. Wadow)	" "	3
213	Pokorna Paula, żona ck. Inspektora cukrowni z córką	z Olomuńca (Morawa)	" "	2

L. p.	Imię, nazwisko i godność	Skąd przybywa	Pomieszkanie	Il. osób
214	Bloch Henryk, kupiec z żoną	z Przemyśla	pod 3 różami	2
215	Korzym Jan, piekarz ze służbą	z N. Sącza	u Józefy Kmietowicz.	4
216	Merklinger Antonina, kupcowa	z Jasła	u Mosesa Keila	1
217	Tirk Dwora, wyrobnicza	z Dobromila	" "	1
218	Straus Zirla, handlarka	z Dąbrowy	u Mendla Luftglasa	1
219	Miler Karol, kupiec z subjektem i praktykantem	z N. Sącza	pod Potokiem	3
220	Hupert Franciszek, urzędnik kol. państw. z córką	ze Lwowa	w Łazienkach Nr. 7.	2
221	Ks. Sapieżanka Jadwiga, z nauczycielką i panną służącą	z Tarnowa	w Willi białego Orła	3
222	Korngut Charlotte, żona kupca z córką	z Myślenic	pod Rybą	2
223	Marschall Leokadya, właścicielka realności z córką	ze Lwowa	" "	2
224	Szumpeter Jan, c. k. notaryusz z żoną	z Buska (Galicya)	w Łaż. min. N. 9. 10.	2
225	Starzewski Stefan, kupiec	z Tarnowa	pod Szwajcarem	1
226	Spira Parka, prywatna	z Buczacza	u Leiby Brauntfelda	1
227	Nader Sara, wyrobnicza	z Bełza	" "	1
228	Saper Emilia, żona wyrobnika	z Sosnowic	pod 3 koronami	1
229	Aleksandrowicz Fani, żona dzierżawcy propinacyi	z Nowegotargu	" "	1
230	Eisner Mina, żona buchaltera	z Łodzi	" "	1
231	Andermann Rosa, żona kupca	z Buczacza	" "	1
232	Korngold Karolina, żona dostawcy rząd.	z Krakowa	pod 3 koronami	1
233	Feigenbaum Ida, żona kupca	z Cewkowa (pow. Lub.)	" "	1
234	Langermann Nuchem, rabin z służącym	z Turki	u Sary Braun	2
235	Horodyska Jadwiga, właścicielka dóbr	z Kadłubiska	w Willi białego Orła	1
236	Korczowski Albin, nauczyciel	z Krakowa	pod Barankiem	1
237	Romaszkan Wanda, obywatelka z córką	z Bessarabii	" Ztota bramą	2
238	Sierakowska Franciszka, właścicielka dóbr	z Cześnik (król. pol.)	w Willi ulana	1
239	Sitowska I. żona naczelnika sądowego z córką	z Mielca	" "	2
240	Dihm Ludwik, emeryt. kontrolor podat.	z Krakowa	pod Akacją	1
241	Wędrychowska Ludwina, żona nrzęd. gal. kasy osz. z 2 córkami i boną	ze Lwowa	" "	4
242	Soika Stanisława, żona inżyniera z siostrą	" "	pod 3 różami	2
243	Zielińska Marcela, żona urzędnika z córką	z Warszawy	pod Góralelem	2
244	Rutkowska Izabela, " " " " " "	" "	" "	2
245	Boczkowski Tadeusz, właściciel dóbr z żoną i służącą	z Kielanowic (Galicya)	" "	3
246	Kellermanowa Kazimiera, właścicielka dóbr z córką i boną	z Kańczugi	pod 3 różami	3
247	Z hr. Choloniewskich Boguszowa Jadwiga, właścicielka dóbr z córką, synem, towarzyszką, nauczycielem i służącą	z Krakowa	" "	6
248	Pulman Hersch, kupiec z żoną i córką	z Słucka (król. pol.)	pod Gołębiami	3
249	Pawłowski Ludwik, ck. Adjunkt powiatowy	z N. Sącza	" Szwajcarem	1
250	Pietruszewski Bolesław, sekretarz ck. komisji zdrojowej	" "	" Potokiem	1
251	Rozmanit Antoni, właściciel dóbr	z Krakowa	" Wisłą	1
252	Dornwald Michał, właściciel fabryki machin	z Przemyśla	w Willi Ułana	1
253	Paniewska Aleksandra, żona urzędnika z siostrą	z Warszawy	w Willi białego Orła	2
254	Dutkiewicz Stanisław, obywatel	z Kołaczyc	w Willi ulana	1
255	Waic Malka, wyrobnicza	z Żabna	u Arona Führera	1
256	Nitsch Ignacy, ck. nadporucznik żandarmerji z żoną, córką i służącą	z N. Sącza	w koszarach żandarm.	4
257	Hr. Ledóchowska Józefa, właścicielka dóbr z córką	z Lipnicy	pod 3 różami	2
258	Fritzowa Marya, żona urzęd. kolejowego	z Krakowa	w Willi Bronisławy	1
259	Pisz Helena, córka obywatela	z N. Sącza	" "	1
260	Gromadzka Marya, właścicielka młyna	z Gunnisk (p.w. Rop.)	pod Potokiem	1
261	Topolnicka Marya, nauczycielka	ze Lwowa	pod Trabką Nr. 1. 2.	1
262	Dr. Mars Antoni, Docent Uniwersytetu Jagiel. z służbą	z Krakowa	" Szwajcarem	3
263	Z hr. Sołtyków Gorayska Helena, właśc. dóbr. z córką i służącą	z Umieszca (pow. Jas.)	" Orłem Nr. 4. 5.	3
264	Błażejowska Aleksandra, żona adwokata	ze Lwowa	" " Nr. 10	1
265	Marschall Leokadya, właścicielka realności z córką	" "	w Alfredówce	2
266	Włoszyński Ferdynand, urzędnik magistratualny	" "	ped Węgierską koroną	1
267	Straszewska Zofia, właścicielka dóbr	z Lipinek (Galicya)	" "	1
268	Wroński Adam, Dyrektor orkiestry zdrojowej	z Krakowa	na Kowalówce	1
269	Weiss Aleksander, nauczyciel gimnastyki	" "	pod Trabką Nr. 19.	1
270	Katz Chan, kupiec z subjektami	z Bochni	" Potokiem	3
271	Widajewicz Paulina, właścicielka dóbr	z Demenka (p. Żydac.)	" Góralelem	1
272	Korasodowicz Joanna, żona ck. urzędnika ze służącą	z Żydaczowa	" "	2
273	Uderska Zofia, żona inżyniera z 2 córkami	z Sambora	w Willi białego Orła	3
274	Mahnowska Karolina, kapitalistka	z Czechryni (król. pol.)	w Willi Ułana	1
275	Danziger Chiel, rabin z rodziną i służbą	z Aleksandryi	pod Pogonią	6
276	Stefanowiczowa Zofia, żona Dra med.	z Kowna (król. pol.)	" złotą Bramą	1
277	Bakszewiczówna Stanisława, córka asesora kolei.	z Wilna	" "	1
278	Grużewska Zofia, obywatelka	" "	" "	1
279	Małeczka Marya, córka Dyrektora gimnazyalnego	z Warszawy	" "	1
280	Woyniłowiczowa Olimpia, obywatelka ziemska	z Mińska (król. pol.)	" "	1
281	Hoppen Herman, urzędnik uprz. ck. Banku hipot.	ze Lwowa	" "	1
282	Tinz Anna, żona ck. komis. powiat. z córką	z Tarnobrzegu	pod 3 różami	2
283	Skiercka Marya, żona Dyrektora destylarni z służącą	z Libuszy	" "	2
284	Hr. Choloniewski Edward, ck. Podkomorzy i Rotmistrz	z Wiednia	pod 3 różami	1

L. p	Imię, nazwisko i godność	Skąd przybywa	Pomieszkanie	Il.osób
285	Tupec Emilia, żona ck. Rady sąd z córką i wnuczką	z Tarnopola	pod Zegarem	3
286	Pfeffer Mojżesz, kupiec z córką	z N. Sącza	u Vogla	2
287	Czaykowska Rozalia, właścicielka realności	ze Lwowa	w Łazienkach Nr. 3	1
288	Trofinowicz Marya,	" "	" "	1
289	Sternschluss Ewa, kupcowa	ze Rzeszowa	pod Łososiem	1
290	Blank Taube, kupcowa	z Brodów	pod Łososiem	1
291	Horowitz Schewa, kupcowa	z Sokala	" "	1
292	Knisfeld Jetti,	z Krakowa	" "	1
293	Majersfeld Helena	" "	" "	1
294	Anisfeld Sara	z Brodów	" "	1
295	Maxymowicz Zofia, wdowa zarządcy dóbr ze służącą	z Jarosławia	pod Akacją	2
296	Smolska Nina, żona zarządcy dóbr	ze Sereńnia	u Krumholza	1
297	Korosteńska Helena, żona gr. kat. prob.	z Prełuk	" "	1
298	Bieżacka Antonina, " " " " z córką	z Ruskiej wsi	" "	2
299	Feuer Berl, kramarz	z Mielca	pod Łabędziem	1
300	Weg Rachel uboga	z Ryglie	" "	1
301	Weintraub Lea, żona kupca	ze Stanisławowa	pod 3 koronami	1
302	Zwiebel Bertha, żona dzierżawcy propinacji	z Ottyni	" "	1
303	Gutowski Józef, majster szewski	z Bochni	" "	1
304	Drimmer Nathan, syn rabina z żoną	ze Skały	pod Tygrysem	2
305	Dobrzański Maryan, Dr. medycyny	z Kryłowa (król. pol.)	u Sternglanca	1
306	Schaiterowa Helena, właśc. dóbr	z Igioży	w Willi białego Orła	1
307	Diehl Filipina, właścicielka realności	z Drohobycza	" "	1
308	Katzengold Gusta, kupcowa	z Będzina (król. pol.)	pod koleją państwową	1
309	Russak Fani, pomocnica handlu	" "	" "	1
310	Kluger Israel, kupiec ze synem i służącym	z Podgórze	" "	3
311	Neugasse Freidla, kramarka	z Tarnowa	" "	1
312	Weinfeld Selda,	" "	" "	1
313	Zawiejski Jan, Architekt z żoną i córką	ze Lwowa	pod Topolami	3
314	Wieluch Jadwiga, żona lekarza ze siostrą	z Jabłonkowa (Szląsk)	pod Gwiazdą	2
315	Wolkow Aleksandra, obywatelka	z Warszawy	pod Pagatem	1
316	Wasilowski Ignacy, kasyer cukrowni	z król. polskiego	" "	1
317	Werner Halina, córka obywatela	z Warszawy	pod Wisłą	1
318	Kalita Marya, żona kupca	z Radomyśla	" "	1
319	Staniszewska Julia, żona kupca	" "	" "	1
320	Loebl Herman, ck. Prezydent Namiestnictwa z córką	ze Lwowa	pod Orłem	2
321	Drobner Matylda, żona lekarza z córką	z Krakowa	pod Wisłą	1
322	Judkiewicz Emma, żona przedsiębiorcy z dzieckiem i służącą	" "	" "	3
323	Jasienicka Katarzyna, żona gr. kat. proboszcza	z Kutkowca	pod Rybą	1

Razem rodzin 178 osób 293
Oprócz powyżej wyszczególnionych przybyło niekurujących się rodzin 40 osób 40

Suma poprzedniej listy . . . . . rodzin 214 osób 340

Ogólna ilość od 15 maja do 20 czerwca 1888 rodzin 342 osób 673

II. Lista gości zdrojowych w ŻEGIESTOWIE przybyłych od 12 do 20 czerwca 1888.

L. p	Imię, nazwisko i godność	Skąd przybywa	Pomieszkanie	Il.osób
25	Padoski Wiktor, obywatel	z Warszawy	w Koralówce	1
26	Bolewski Jan	z Krakowa	w Domu Zdrojowym	1
27	Sara Gittel Loreis, kupcowa	z Radziachowa	pod Potokiem	1
28	Bochniewicz Zofia, żona oficjalisty ze służącą	z Woli Szczucińskiej	w Alojzówce	2
29	Danilewicz Kamil, kupiec	z Łańcuta (Galicya)	w Koralówce	1
30	Sriff Marya, kupcowa	z Jasieńca	pod Potokiem	1
31	Hupkowa Emilia, właścicielka dóbr z córką	z Galicyi	w Domu Zdrojowym	2
32	Sienkiewicz Hermina, żona dyrektora gimnazjum z 2 dziećmi	z Jasła	w Wodospadzie	3
33	Brumer Moritz, szynkarz	z Myślenic	pod Potokiem	1
34	Rubenfeld Estera	z Brzegłot	pod Potokiem	1
35	Góloszewska Ludwika, ze służącą	z Toustabab	w Domu Zdrojowym	2
36	Jeżyk von Rittersfeld	z Wiednia	" "	1
37	Kuczkiwicz Teresa, żona urzędnika z córką	ze Lwowa	w Koralówce	2
38	Bayli Seweryn, czcionko-składacz z matką i siostrą	" "	w Hotelu	3
39	Aberdam Mendel, bankier	z Tarnowa	w Domu Zdrojowym	1
40	Zuławska Józefa, właścicielka dóbr z córką	z Młynna (Galicya)	w Wodospadzie	2

Razem rodzin 16 osób 25
Oprócz powyżej wyszczególnionych przybyło niekurujących się rodzin 10 osób 12

Razem rodzin 26 osób 37

Suma poprzedniej listy rodzin 24 osób 27

Ogólna ilość od 12 czerwca do 20 czerwca rodzin 50 osób 64

Biuro nauczycielskie**Heleny Nowoleckiej**

Kraków ul. Wiślna Nr. 9.

Powyższa firma, jako *specjalna* w tym zawodzie, przyjmuje zlecenia we względzie wyboru odpowiednich *Nauczycielek, Nauczycieli i Bon,* tak edukacji krajowej, jak i zagranicznej.

Za pośrednictwem tegoż Biura są rekomendowane i polecane te tylko Nauczycielki, które po bliższym zbadaniu ich sposobień moralnych i wyegzaminowaniu kwalifikacji naukowej, przedstawiają zupełną gwarancję tych przymiotów, jakie są zwykle wymagane od Osób tego powołania. 84 (1-6)

Wszelkie porozumiewania się w tym sensie, bądź przez korespondencję, bądź osobiście, jako oparte na pewnych podstawach—Biuro podpisanej gwarantuje.

Tudzież polecane są Wychowawczynie Polki inteligentne, z Fröbelską metodą— oraz na żądanie sprowadzane być mogą Bony Cudzoziemki, Francuzki i Niemki. **Helena Nowolecka.**

Alojzy Hübner

Lwów, ulica Karola Ludwika I. 13

SKŁAD**farb, Materyałów i artykułów gospodarczych**

poleca 68 (7-18)

Farby olejne i lakiery, Masę woskową i Masę francuską i lakiery na podłogę, Pasy do maszyn, Techniczne i chirurgiczne Artykuły gumowe, Oliwę do maszyn i Smarowidło do osi, Dektry do pokrywania dachów, Cement, Ter, Gips, Maszyny do prania, Kasy ogniotrwałe i od włamania pewne Główny skład kopalń Ugru księcia Schwarzenberga w Frauenberg, — oraz wszystkie artykuły wogóle w gospodarstwie domowym potrzebne.

Cenniki rozsyła na żądanie gratis i franco.

Szkoła prywatna żeńska

Kraków, ulica Gołębia Nr. 5 I. piętro

8^{mie} klasowa z pensjonatem

pod kierunkiem

LUCYI ZELESKIEWICZÓWNEJ,

przyjmuje do zapisu na rok szkolny 1888 uczenie stałe i dochodzące.

Kurs nauki rozpocznie się między 1. i 10 września. 88 (2-6)

Przyjmuję zamówienia na mieszkania
w „Willi Ułana“ i „Willi białego Orła“
w Krynicy.

Obie Wille pod własnym zarządem, mają wygodnie urządzone pokoje po miernej cenie do wynajęcia.

Biblioteka i fortepian koncertowy

dla użytku Gości jest w oddzielnym budynku umieszczony.

Kuchnia domowa.

Obie Wille są w najpiękniejszym położeniu, w wielkim ogrodzie osłonięte od wiatrów, w bliskości kościoła, teatru, zakładu hydropatycznego źródła i łaźni.

65 (7-18)

Inżynier Bronisław Babel.

Nie ma więcej bólu zębów, kto używa sławnej w świecie, ek. dostawcy dworów

Dra POPPA Anaterynowej wody do ust

lepszej od wszelkich innych podobnych przetworów, jako środek zapobiegający bólowi zębów. ust i szyi, z równoczesnym zaś użyciem *Dra Poppa proszku lub pasty na zęby* utrzymuje się ciągle zdrowe i piękne zęby.

Dra Poppa kit do zębów najlepszy środek do wypełniania samemu dziurawych zębów.

Dra Poppa mydło ziołowe na wyrzuty skórne wszelkiego rodzaju szczególnie dobre do kąpieli

CENA: Woda anaterynowa 50 ct. 1 zł. i 1.40 zł.—Anaterynowa pasta do zębów w puszkach 1.22 złr., amarat. pasta 35 ct.—Proszek do zębów w pudełk. 62 ct.—Kit do zębów w pudełk. 1 złr. — Mydło ziołowe 30 ct. 71 (7-18)

Mydło Wenery

Modne mydła toaletowe dla Dam wyższego towarzystwa przewyższają swoim doskonałym gatunkiem wszystkie mydła pierwszorzędných firm.

Falszowana woda anater. do ust, którą często sprzedają, jest według analizy preparatem skombinowanym z kwasów, przedwcześnie niszczącym zęby, przed którym ostrzega się kupujących.

Główny skład: Wien I., Bognergasse 2.

Te specjalności są do nabycia we wszystkich aptekach i składach perfum.

ZAKŁAD ZDROJOWO-KAPIEŁOWY**TRUSKAWIEC***(Stacya pocztowa i telegraficzna).***Otwarcie pory kąpielowej 26. Maja, zamknięcie 15. Września.**

W pobliżu stacyi kolei nadniestrzańskiej, „Drohobycz“ posiada: sławny od dawna ze swej nadzwyczajnej siły leczniczej zdroj solankowy, należący według tegorocznej analizy Profesora Radziszewskiego do najsilniejszych, wyborną żelazistą borowinę, zdroje siarczane, namul siarczano-solny, trzy źródła do picia solne zawierające sól Glauberską i zdroj moczopędny „naftowym“ zwany, żętyca i mleko; kuracya za pomocą massage i elektryki. Tusz i basen ze słodkiej wody —

Choroby, których w Truskawcu leczenie wskazane: Przewlekły gościec i dna; przewlekłe choroby przewodu pokarmowego, macicy, skóry, kości, ustroju nerwowego, nerwobole, żoły, otyłość, wypociny, piasek nerkowy, niezbyt pęcherza i t. d.

Nowe łaźni, mieszkania z usługą, piękne, wygodnie urządzone i w piece zaopatrzone. Kaplica łacińska i cerkiew, kilka restauracyj, eukiernia, czytelnia, dobra kapela. Położenie zdroju podgórskie, liczne cieniste spacerki i wycieczki w okolicę. Apteka i skład wód mineralnych w miejscu. *W pierwszym i ostatnim sezonie pomieszkania w domach zakładowych o 30% tańsze.*

W roku bieżącym ordynować będą w Truskawcu: Dr. Aureli Plech z Jarosławia.

Ubogich chorych, którzy wykażą się świadectwem ubóstwa potwierdzonem przez ek. starostwo uwzględnić się będzie wedle możebności tylko w pierwszym i ostatnim sezonio.

77 (7-8)

Zarząd zdrojowy Truskawiec.**W oficynach Willi „Ułana“ w Krynicy**

otwartą jest

WYPOŻYCZALNIA KSIĄŻEK*zaopatrzona w dzieła przeważnie w języku polskim.*

Cena miesięcznego abonamentu na jedno dzieło wynosi 80 cnt. — Kaucya 3 złr.

Książki wypożyczać można od godziny 8. rano do 6. po południu, z wyjątkiem niedziel i świąt. 66 7-18